ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2008/140(CNS)

14.1.2009

*

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/140(CNS))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Kathalijne Maria Buitenweg

Εισηγήτρια (*):
Elizabeth Lynne, Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – άρθρο 47 του Κανονισμού

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**I	Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**II	Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***	Σύμφωνη γνώμη *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161 και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ*
***I	Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
***II	Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***III	Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου*

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή)

Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με ***έντονους πλάγιους*** χαρακτήρες. Για τις τροποποιητικές πράξεις, τα παραμένοντα αμετάβλητα τμήματα ήδη υπάρχουσας διάταξης την οποία το Κοινοβούλιο επιθυμεί να τροποποιήσει ενώ η Επιτροπή δεν έχει τροποποιήσει, σημαίνονται με **έντονους** χαρακτήρες. Ενδεχόμενες διαγραφές που αφορούν τα τμήματα αυτά σημαίνονται ως εξής : [...]. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....22

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/140(CNS))

(Διαδικασία διαβούλευσης)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο (COM(2008)0426),

– έχοντας υπόψη το άρθρο13, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο κλήθηκε από το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C6-0291/2008),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 51 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας, της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A6-0000/2009),

1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·

2. καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει αναλόγως την πρότασή της, σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ·

3. καλεί το Συμβούλιο, σε περίπτωση που προτίθεται να απομακρυνθεί από το κείμενο που ενέκρινε το Κοινοβούλιο, να το ενημερώσει σχετικά·

4. ζητεί να κληθεί εκ νέου να γνωμοδοτήσει σε περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής·

5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Τροπολογία 1

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(4) Το ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με ειδικές ανάγκες (2003), το ευρωπαϊκό έτος	(4) Το ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με ειδικές ανάγκες (2003), το ευρωπαϊκό έτος

ίσων ευκαιριών για όλους (2007) και το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου (2008) επισήμαναν τη συνεχιζόμενη ύπαρξη διακρίσεων αλλά και τα οφέλη της πολυμορφίας.

ίσων ευκαιριών για όλους (2007) και το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου (2008) επισήμαναν τη συνεχιζόμενη ύπαρξη διακρίσεων αλλά και ***την ανάγκη να προαχθούν*** τα οφέλη της πολυμορφίας.

Or. en

Τροπολογία 2

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(8) Η Κοινότητα εξέδωσε τρεις νομικές πράξεις με βάση το άρθρο 13 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω πράξεις απέδειξαν την αξία την νομοθεσίας στην καταπολέμηση των διακρίσεων. ***Ειδικότερα, η*** οδηγία 2000/78/ΕΚ θεσπίζει ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ***ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το βαθμό και τη μορφή της προστασίας από τις διακρίσεις για τους παραπάνω λόγους εκτός του τομέα της απασχόλησης***.	(8) Η Κοινότητα εξέδωσε τρεις νομικές πράξεις με βάση το άρθρο 13 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω πράξεις απέδειξαν την αξία της νομοθεσίας στην καταπολέμηση των διακρίσεων. ***Η οδηγία 2000/43/ΕΚ θεσπίζει ένα πλαίσιο κατά των διακρίσεων για λόγους φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής εντός και εκτός της αγοράς εργασίας. Η οδηγία 2004/113/ΕΚ θεσπίζει ένα πλαίσιο για την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών κατά την πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών. Η*** οδηγία 2000/78/ΕΚ θεσπίζει ***για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού*** ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία. ***Δεν καλύπτει τομείς πέραν του ανωτέρω πεδίου εφαρμογής.***

Or. en

Αιτιολόγηση

Η παρούσα οδηγία αντλεί από την εμπειρία και το νομικό πλαίσιο της οδηγίας 2000/78/ΕΚ, αλλά και από άλλες οδηγίες κατά των διακρίσεων.

Τροπολογία 3

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 12 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(12α) Στα άτομα με αναπηρίες περιλαμβάνονται όσα έχουν μακρόχρονες φυσικές, διανοητικές, πνευματικές ή αισθητηριακές παθήσεις οι οποίες, σε συνδυασμό με διάφορους φραγμούς, κωλύουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία επί ίσης βάσεως με τους άλλους.

Or. en

Αιτιολόγηση

Ο ορισμός αυτός είναι ίδιος με αυτόν της Σύμβασης των ΗΕ που βρίσκεται υπό επικύρωση.

Τροπολογία 4

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 12 β (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(12β) Η αποτελεσματική χωρίς διακρίσεις πρόσβαση μπορεί να παρέχεται με ποικίλους τρόπους, όπως με το 'σχεδιασμό για όλους' και με τη διευκόλυνση της χρήσης από τα άτομα με αναπηρίες μέσων βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων βοηθημάτων κινητικότητας και πρόσβασης, όπως οι αναγνωρισμένοι σκύλοι-οδηγοί ή άλλοι σκύλοι συνδρομής.

Or. en

Τροπολογία 5

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 12 γ (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(12γ) Μια μεταβολή είναι θεμελιώδης, κατά την έννοια του άρθρου 4, εάν μεταβάλλει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες ή τη φύση του εμπορίου, του επαγγέλματος ή της επιχείρησης σε βαθμό που ο πάροχος των αγαθών ή υπηρεσιών να παρέχει ουσιαστικά ένα εντελώς διαφορετικό είδος αγαθών ή υπηρεσιών.

Or. en

Τροπολογία 6

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 13 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(13α) Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, όποτε εκδικάζονται προσφυγές για διακρίσεις, πρέπει να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη επίγνωση των πολλαπλών διακρίσεων, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τη θρησκεία ή πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή το γενετήσιο προσανατολισμό, αλλά και τα θέματα φύλου και φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής.

Or. nl

Τροπολογία 7

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(16) Όλα τα άτομα απολαύουν την ελευθερία σύναψης συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας επιλογής αντισυμβαλλομένου για μια συναλλαγή. Η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε οικονομικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται από πρόσωπα για τα οποία οι εν λόγω συναλλαγές δεν συνιστούν την επαγγελματική ή εμπορική τους δραστηριότητα.	***(16) Είναι σημαντικός ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι. Είναι επίσης σημαντικός, στο πλαίσιο της παροχής αγαθών και υπηρεσιών και της πρόσβασης σε αυτές, ο σεβασμός της προστασίας του ιδιωτικού και οικογενειακού βίου και των συναλλαγών που διενεργούνται στο πλαίσιο αυτό.***

Or. en

Τροπολογία 8

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(17) Είναι σημαντικό η απαγόρευση των διακρίσεων να σεβαστεί άλλα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του ιδιωτικού και του οικογενειακού βίου και των συναλλαγών που διεξάγονται στο πλαίσιο αυτό, καθώς και της ελευθερίας θρησκείας και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου ***περί οικογενειακής καταστάσεως, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων αναπαραγωγής.*** Εφαρμόζεται επίσης με την επιφύλαξη του λαϊκού χαρακτήρα του κράτους, των κρατικών οργανισμών ή φορέων ή της εκπαίδευσης.	***(17)*** Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου ***για την πρόσβαση στο γάμο. Όμως, όποτε υπάρχουν μορφές σχέσης πλην του γάμου που αναγνωρίζονται από το εθνικό δίκαιο ως ισοδύναμες προς αυτόν, πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης.*** Εφαρμόζεται επίσης με την επιφύλαξη του λαϊκού χαρακτήρα του κράτους, των κρατικών οργανισμών ή φορέων ή της εκπαίδευσης.

Or. en

Αιτιολόγηση

Ο γάμος είναι πράξη δήλωσης και όχι αγαθό ή υπηρεσία. Επομένως, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Τροπολογία 9

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 20 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(20α) Για να προσδιοριστεί εάν τα εν λόγω μέτρα προκαλούν δυσανάλογη επιβάρυνση κατά την έννοια του άρθρου 4, λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη το μέγεθος και οι πόροι της οργάνωσης, η φύση της, το εκτιμώμενο κόστος, ο κύκλος ζωής των αγαθών και υπηρεσιών και οι δυνατές ωφέλειες από την αυξημένη πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία. Η επιβάρυνση δεν θεωρείται δυσανάλογη εάν αντισταθμίζεται επαρκώς από μέτρα που υπάρχουν στο πλαίσιο της πολιτικής του ενδιαφερομένου κράτους μέλους για την ίση μεταχείριση.

Or. en

Τροπολογία 10

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 31 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(31α) Κατά την ερμηνεία της εννοίας των λόγων διάκρισης, λαμβάνονται υπόψη διεθνή και ευρωπαϊκά μέσα ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα δικαστήρια, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων και της νομολογίας των εποπτικών οργάνων τους, όπως το Ευρωπαϊκό

Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Or. en

Τροπολογία 11

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
3. Η παρενόχληση νοείται ως μια μορφή διακρίσεων κατά την έννοια της παραγράφου 1, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά που συνδέεται με έναν από τους λόγους του άρθρου 1 με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή προσβλητικού περιβάλλοντος.	3. Η παρενόχληση νοείται ως μια μορφή διακρίσεων κατά την έννοια της παραγράφου 1, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά που συνδέεται με έναν από τους λόγους του άρθρου 1 ***σε κλειστό περιβάλλον*** με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή προσβλητικού περιβάλλοντος.

Or. en

Αιτιολόγηση

Για να εξασφαλίσουμε μια καλή ισορροπία μεταξύ της απουσίας διακρίσεων και της ελευθερίας του λόγου θα πρέπει κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας να θεωρείται ως διάκριση μόνον η παρενόχληση σε κλειστό περιβάλλον.

Τροπολογία 12

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 4 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	4α. Οι διακρίσεις που βασίζονται σε εικασίες όσον αφορά τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, την αναπηρία, την ηλικία ή το γενετήσιο προσανατολισμό ενός προσώπου ή εξαιτίας της σχέσης του με άτομο συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, θεωρείται

ως διάκριση κατά την έννοια της παραγράφου 1.

Or. en

Τροπολογία 13

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν ότι η διαφορά μεταχείρισης λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση, εάν***, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου,*** δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό και εάν τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία. ***Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει τον καθορισμό συγκεκριμένης ηλικίας για την πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές, στην εκπαίδευση και σε ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες.***	6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν ότι η διαφορά μεταχείρισης λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση, εάν δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό και εάν τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Or. en

Τροπολογία 14

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κατά την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν αναλογικές διαφορές μεταχείρισης όταν, για το υπό εξέταση προϊόν, η χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας είναι καθοριστικός παράγοντας για την εκτίμηση του κινδύνου βάσει σημαντικών και αξιόπιστων	7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κατά την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν αναλογικές διαφορές μεταχείρισης όταν, για το υπό εξέταση προϊόν, η χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας είναι καθοριστικός παράγοντας για την εκτίμηση του κινδύνου βάσει σημαντικών και αξιόπιστων

αναλογιστικών ή στατιστικών στοιχείων.	αναλογιστικών ή στατιστικών στοιχείων. ***Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το κοινοποιεί στην Επιτροπή και διασφαλίζει ότι συγκεντρώνονται, δημοσιεύονται και ενημερώνονται τακτικά ακριβή στοιχεία σχετικά με τη χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας ως καθοριστικού αναλογιστικού παράγοντα. Αυτά τα κράτη μέλη αναθεωρούν την απόφασή τους πέντε έτη μετά από την ημερομηνία μεταφοράς και γνωστοποιούν τα αποτελέσματα αυτής της αναθεώρησης στην Επιτροπή.***

Or. en

Αιτιολόγηση

Η παρούσα τροπολογία περιορίζει τις δυνατότητες διαφορετικής μεταχείρισης λόγω καθοριστικών παραγόντων και επιβάλλει τη δημόσια αιτιολόγηση των διαφορών μεταχείρισης, ως απαιτεί και η οδηγία 2004/113/ΕΚ.

Τροπολογία 15

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
8. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των γενικών μέτρων που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο τα οποία, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαία για τη δημόσια ασφάλεια, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την πρόληψη ποινικών αδικημάτων, την προστασία της υγείας και την προάσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.	8. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των γενικών μέτρων που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο τα οποία, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαία ***και αναλογικά*** για τη δημόσια ασφάλεια, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την πρόληψη ποινικών αδικημάτων, την προστασία της υγείας και την προάσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.

Or. en

Τροπολογία 16

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 - παράγραφος 1 – εδάφιο δ – δεύτερη πρόταση

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Το στοιχείο δ) εφαρμόζεται σε πρόσωπα μόνο στο βαθμό που επιτελούν την επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητά τους.	***Κατά την εφαρμογή του στοιχείου δ γίνεται σεβαστός ο ιδιωτικός βίος των προσώπων.***

Or. nl

Τροπολογία 17

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας περί οικογενειακής καταστάσεως και δικαιωμάτων αναπαραγωγής.	***διαγράφεται***

Or. nl

Αιτιολόγηση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωσε ότι επιβεβαιώνει απλώς μια κατανομή αρμοδιοτήτων και ότι δεν θεωρείται ως εξαίρεση. Μια τέτοια επιβεβαίωση του status quo θα έπρεπε να βρίσκεται σε αιτιολογική σκέψη (βλ. τροπολογία 6) και όχι σε ένα άρθρο.

Τροπολογία 18

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά το περιεχόμενο της	3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά το περιεχόμενο της

διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ειδικής αγωγής. Τα κράτη μέλη δύνανται να ***προβλέπουν*** διαφορές μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων.	διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ειδικής αγωγής. Τα κράτη μέλη δύνανται να ***επιτρέπουν*** διαφορές μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων ***όταν γίνεται για να καλούνται άτομα να ενεργούν με καλή πίστη και με αφοσίωση στη δεοντολογία της οργάνωσης και δεν πρέπει να αιτιολογούν διακρίσεις για οιοδήποτε άλλο λόγο.***

Or. en

Αιτιολόγηση

Η πρόταση της Επιτροπής δεν είναι απολύτως σαφής όσον αφορά τα όρια της εξαίρεσης. Η τροπολογία διασαφηνίζει ότι μπορεί να υπάρχουν διαφορές μεταχείρισης μόνον βάσει της θρησκείας ή πεποιθήσεων και όχι για άλλους λόγους. Διασαφηνίζει επίσης ότι αυτό δικαιολογείται μόνον όταν είναι απαραίτητο για την προστασία της δεοντολογίας μιας οργάνωσης.

Τροπολογία 19

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
5. Η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει τις διαφορές μεταχείρισης λόγω υπηκοότητας και δεν θίγει τις διατάξεις και τις προϋποθέσεις που αφορούν την εισδοχή και την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών και απατρίδων στην επικράτεια των κρατών μελών, ούτε τη μεταχείριση που απορρέει από τη νομική κατάσταση των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών ή απατρίδων.	5. Η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει τις διαφορές μεταχείρισης λόγω υπηκοότητας και δεν θίγει τις διατάξεις και τις προϋποθέσεις που αφορούν την εισδοχή και την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών και απατρίδων στην επικράτεια των κρατών μελών, ούτε τη μεταχείριση που απορρέει από τη νομική κατάσταση των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών ή απατρίδων. ***Οι διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού που παρουσιάζονται ως διαφορά μεταχείρισης λόγω εθνικότητας θα αντιμετωπίζονται ως διάκριση κατά την***

έννοια του άρθρου 1.

Or. nl

Τροπολογία 20

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – σημείο α

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
α) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για να μπορέσουν τα άτομα με αναπηρία να έχουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στην κοινωνική προστασία, τα κοινωνικά πλεονεκτήματα, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση, καθώς και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών διαθέσιμων στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης ***και των μεταφορών***, πρέπει να προβλέπονται εκ των προτέρων, όπως με κατάλληλες τροποποιήσεις ή προσαρμογές. Αυτά τα μέτρα δεν πρέπει να συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση ούτε να απαιτούν ***θεμελιώδη μεταβολή της εν λόγω κοινωνικής προστασίας, κοινωνικών πλεονεκτημάτων, υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης ή αγαθών και υπηρεσιών ή να απαιτούν την πρόβλεψη εναλλακτικών λύσεων***.	α) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για να μπορέσουν τα άτομα με αναπηρία να έχουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στην κοινωνική προστασία, τα κοινωνικά πλεονεκτήματα, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση, καθώς και την παροχή αγαθών και υπηρεσιών διαθέσιμων στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης***, των τηλεπικοινωνιών και των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της πληροφορίας συμπεριλαμβανομένης της παρεχόμενης με ευπρόσιτες μορφές, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, του πολιτισμού και της διασκέδασης, των κτηρίων που είναι ανοιχτά στο κοινό, των μεταφορικών μέσων και των λοιπών δημοσίων χώρων και εγκαταστάσεων***, πρέπει να προβλέπονται εκ των προτέρων, όπως με κατάλληλες τροποποιήσεις ή προσαρμογές. ***Όποτε οι διακρίσεις ανακύπτουν από πρακτικές, πολιτικές ή διαδικασίες, πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ούτως ώστε να αυτό να μη συμβαίνει πλέον.*** Αυτά τα μέτρα δεν πρέπει να συνεπάγονται δυσανάλογη επιβάρυνση ούτε να απαιτούν ***θεμελιώδεις μεταβολές της φύσης των περί ου ο λόγος αγαθών, υπηρεσιών, εμπορίου, επαγγέλματος ή επιχείρησης***.

Or. en

Τροπολογία 21

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – σημείο β α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(βα) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση συνεπάγεται την εξακρίβωση και εξάλειψη των φραγμών και εμποδίων και την πρόληψη της δημιουργίας νέων φραγμών και εμποδίων που κωλύουν την πρόσβαση ατόμων με αναπηρίες σε αγαθά, υπηρεσίες και εγκαταστάσεις διαθέσιμες στους πολίτες γενικώς, ανεξαρτήτως της φύσεως των εμποδίων, φραγμών ή αναπηριών. Δυνάμει των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, και ανεξαρτήτως των μέτρων που επιλέγονται προς άρση των φραγμών ή εμποδίων, η αποτελεσματική άνευ διακρίσεων πρόσβαση των ατόμων με αναπηρίες πρέπει να προσφέρεται κατά το δυνατόν υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις με τα άτομα χωρίς αναπηρίες. Όποτε η αποτελεσματική άνευ διακρίσεων πρόσβαση δεν μπορεί να παρασχεθεί υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, πρέπει να προσφέρεται εύλογη εναλλακτική λύση προς διασφάλιση της πρόσβασης.

Or. en

Τροπολογία 22

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου ή των εθνικών διατάξεων που	3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου ή των εθνικών διατάξεων που

διέπουν την προσβασιμότητα ιδιαίτερων αγαθών ή υπηρεσιών.	διέπουν την προσβασιμότητα ιδιαίτερων αγαθών ή υπηρεσιών. ***Πάντως τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη λαμβάνουν, ει δυνατόν, μέτρα για να ενθαρρύνουν τους παρόχους αγαθών και υπηρεσιών, ιδίως βιομηχανικών αγαθών, να σχεδιάζουν προσιτές λύσεις, λόγου χάρη μέσω πρακτικών δημοσίων συμβάσεων. Προσιτά προϊόντα και υπηρεσίες είναι όσα σχεδιάζονται έτσι ώστε να μπορούν να τα χρησιμοποιούν όλοι οι χρήστες.***

Or. en

Τροπολογία 23

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Για να εξασφαλιστεί πλήρης ισότητα στην πράξη, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει κανένα κράτος μέλος από το να διατηρεί ή να εκδίδει ειδικά μέτρα για να αποτρέπει ή να αντισταθμίζει τα μειονεκτήματα που συνδέονται με θρησκεία ή πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία ή γενετήσιο προσανατολισμό.	Για να εξασφαλιστεί πλήρης ισότητα στην πράξη, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει κανένα κράτος μέλος από το να διατηρεί ή να εκδίδει ειδικά μέτρα ***ή να επιτρέπει τη λήψη τέτοιων μέτρων από τον ιδιωτικό τομέα*** για να αποτρέπει ή να αντισταθμίζει τα μειονεκτήματα που συνδέονται με θρησκεία ή πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία ή γενετήσιο προσανατολισμό.

Or. en

Τροπολογία 24

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 7 – παράγραφος 3 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	3α. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν στο εθνικό νομικό τους σύστημα όσα μέτρα

	απαιτούνται προκειμένου να διασφαλιστεί η πραγματική και αποτελεσματική αποζημίωση ή ανόρθωση, ως ορίζουν τα κράτη μέλη, των απωλειών και ζημιών που υφίσταται ένα πρόσωπο ως συνέπεια διακρίσεων κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, κατά τρόπο αποτρεπτικό και αναλογικό προς τη ζημία.

Or. en

Τροπολογία 25

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 12 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Τα κράτη μέλη ορίζουν φορέα ***ή φορείς*** για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. ***Οι*** εν λόγω ***φορείς μπορεί*** να ***αποτελούν*** τμήμα υπηρεσιών επιφορτισμένων σε εθνικό επίπεδο με την προάσπιση των ***ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των ατομικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των*** δικαιωμάτων που θεσπίζονται με άλλες κοινοτικές πράξεις, όπως με τις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.	1. Τα κράτη μέλη ορίζουν ***ανεξάρτητο*** φορέα για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. ***Ο*** εν λόγω ***φορέας πρέπει*** να ***αποτελεί*** τμήμα υπηρεσιών επιφορτισμένων σε εθνικό επίπεδο με την προάσπιση των δικαιωμάτων που θεσπίζονται με άλλες κοινοτικές πράξεις, όπως με τις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.

Or. en

Τροπολογία 26

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 12 – παράγραφος 2 – εισαγωγική φράση

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι	2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι

αρμοδιότητες ***των*** εν λόγω ***φορέων*** περιλαμβάνουν τα εξής:	αρμοδιότητες ***του*** εν λόγω ***φορέα*** περιλαμβάνουν τα εξής:

Or. en

Τροπολογία 27

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 12 – παράγραφος 2 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	2α. Τα κράτη μέλη προσφέρουν στον εν λόγω φορέα επαρκείς πόρους για την επιτέλεση των καθηκόντων του κατά τρόπο αποτελεσματικό και ευπρόσιτο.

Or. nl

Τροπολογία 28

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 16 – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
2. Η έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει, κατά περίπτωση, υπόψη την άποψη των κοινωνικών εταίρων και των οικείων μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις πολιτικές, η εν λόγω έκθεση, μεταξύ άλλων, εκτιμά τον αντίκτυπο των μέτρων που λαμβάνονται για τις γυναίκες και τους άνδρες. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την επανεξέταση και την επικαιροποίηση της παρούσας οδηγίας.	2. Η έκθεση της Επιτροπής λαμβάνει, κατά περίπτωση, υπόψη την άποψη των κοινωνικών εταίρων και των οικείων μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. ***Η έκθεση περιλαμβάνει επισκόπηση των ισχυουσών πρακτικών των κρατών μελών σε σχέση με το άρθρο 2, παράγραφος 7, όσον αφορά τη χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας ως παράγοντα κατά τον υπολογισμό ασφαλίστρων και παροχών.*** Σύμφωνα με την αρχή της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στις πολιτικές, η εν λόγω έκθεση, μεταξύ άλλων, εκτιμά τον αντίκτυπο των μέτρων που λαμβάνονται για τις γυναίκες και τους άνδρες. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η εν λόγω

έκθεση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την επανεξέταση και την επικαιροποίηση της παρούσας οδηγίας.

Or. en

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή υπέβαλε την παρούσα πρόταση οδηγίας περί ίσης μεταχείρισης τον Ιούλιο 2008. Η πρόταση αναμενόταν από καιρό, δεδομένου ότι από το 2004 η Επιτροπή είχε υποσχεθεί να εκπονήσει μια "ευρεία οδηγία". Η εισηγήτριά σας είναι ικανοποιημένη με την πρόταση της Επιτροπής, η οποία επιδιώκει την εφαρμογή, και πέρα από την αγορά εργασίας, της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Το άρθρο 13 της Συνθήκης ΕΚ, που ενσωματώθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ του 1997, απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Σήμερα, το άρθρο 13 αποτελεί τη νομική βάση δυο οδηγιών. Η πρώτη, είναι η Οδηγία περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής (Οδηγία 2000/43/ΕΚ), που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής τόσο εντός όσο και εκτός αγοράς εργασίας. Η άλλη, η Οδηγία 2000/78, απαγορεύει τις διακρίσεις στην αγορά εργασίας για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Λόγω του διαφορετικού πεδίου καθεμιάς από τις δυο οδηγίες, είχε δημιουργηθεί μια ιεράρχηση μεταξύ των λόγων μιας άνισης μεταχείρισης. Η υπό εξέταση πρόταση αποτελεί μια προσπάθεια να υπάρξει ισότιμη προστασία από τις διακρίσεις, ανεξαρτήτως λόγου. Η εισηγήτριά σας προσδοκά ότι η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις εντός του 2010 προκειμένου να ανυψώσει στο ίδιο επίπεδο και την προστασία από τις διακρίσεις λόγω φύλου, ώστε να καταργηθεί αυτή η ιεράρχηση.

Η Επιτροπή επιδίωξε να συνδέσει την παρούσα πρόταση οδηγίας με την ήδη υπάρχουσα Οδηγία περί Φυλετικής Ισότητας. Πολλοί από τους όρους είναι ίδιοι (όπως "άμεση" και "έμμεση" διάκριση), οι δε διαδικασίες που θεσπίζει είναι κι αυτές ισοδύναμες. Επομένως, η εισηγήτριά σας θεωρεί ότι δεν πρέπει να μακρηγορήσουμε περισσότερο επ΄αυτού.

Υπάρχουν όμως και διαφορές ανάμεσα στην πρόταση της Επιτροπής και στην Οδηγία περί Φυλετικής Ισότητας. Οι διαφορές αυτές είναι ίσως δικαιολογημένες, διότι οι λόγοι των διακρίσεων ποικίλλουν και κάθε διαφορετική μεταχείριση δεν συνιστά διάκριση. Όμως, πρέπει να μπορούμε να επεξηγήσουμε με σαφήνεια τη διαφορά.

Η πρόταση είναι ένα πλαίσιο ελάχιστων προδιαγραφών που προσφέρουν προστασία έναντι των διακρίσεων. Τα κράτη μέλη δύνανται πάντα να προσφέρουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας, αλλά δεν μπορούν να προβάλουν τη νέα οδηγία ως πρόσχημα για να κατεβάσουν το σημερινό τους επίπεδο. Η οδηγία προσφέρει στα θύματα ένα δικαίωμα επανόρθωσης και καθιστά σαφές ότι τα κράτη μέλη έχουν την επιθυμία και το καθήκον να πολεμήσουν τις διακρίσεις.

Η εισηγήτριά σας επιθυμεί να τονίσει τη σημασία της καταπολέμησης όλων των μορφών διακρίσεων. Η άνιση μεταχείριση εξακολουθεί δυστυχώς ακόμη να αποτελεί πρόβλημα στην Ευρώπη όσο και αλλού. Σε ειδική δημοσκόπηση του Ευρωβαρομέτρου το 2008, το 15% των Ευρωπαίων υποστήριξαν ότι είχαν υποστεί διακρίσεις κατά το παρελθόν έτος. Αυτό πρέπει να

αλλάξει. Πρέπει να μπορούν δυο άνδρες να μένουν στο ίδιο δωμάτιο ξενοδοχείου, τα άτομα με αναπηρίες να πηγαίνουν για ψώνια και οι ηλικιωμένοι να γίνονται δεκτοί για ασφάλιση.

Αρκετά κράτη μέλη έχουν ήδη νομοθεσία που προσφέρει σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό προστασία έναντι των διακρίσεων, εκτός αγοράς εργασίας, για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού[1]. Πρέπει να θεσπιστούν συνεκτικοί ευρωπαϊκοί κανονισμοί σε αυτό το πεδίο, ώστε να γίνει σαφές πως η Ευρώπη ως σύνολο δεν επιτρέπει τις διακρίσεις. Η ελευθερία απέναντι στις διακρίσεις αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και πρέπει να ισχύει για τον καθένα μέσα στην Ένωση.

Λόγοι εφαρμογής διακρίσεων

Η Οδηγία 2000/78/ΕΚ δεν περιέχει κανένα ορισμό περί θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, αν και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε μια φορά περί της έννοιας του όρου "αναπηρία/ειδική ανάγκη". Το Δικαστήριο δήλωσε ότι: *"η έννοια της «ειδικής ανάγκης» υποδηλώνει μειονεκτικότητα, οφειλόμενη, ιδίως, σε πάθηση φυσική, διανοητική ή ψυχική, κωλύουσα τη συμμετοχή του συγκεκριμένου ατόμου στον επαγγελματικό βίο"*[2]. Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες ορίζει την "ειδική ανάγκη" ως εξής: 'Στα άτομα με ειδικές ανάγκες περιλαμβάνονται εκείνα που έχουν μακροχρόνια φυσική, ψυχική, διανοητική ή αισθητηριακή πάθηση που σε αλληλεπίδραση με διάφορους φραγμούς ενδέχεται να εμποδίζει την πλήρη και πραγματική συμμετοχή στην κοινωνία επί ίσοις όροις με τους άλλους'. Η εισηγήτριά σας προσπάθησε να κάνει μέσω μιας νέας αιτιολογικής αναφοράς μια σύνδεση με αυτό τον ορισμό.

Εικασίες και συνειρμοί

Στην υπόθεση Coleman (C-303/06), το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η κατά την Οδηγία 2000/78/ΕΚ απαγόρευση διακρίσεων καλύπτει όχι μόνο τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά και τα μέλη της οικογένειάς τους. Η εισηγήτριά σας θεωρεί ότι είναι καλή ιδέα, για λόγους νομικής βεβαιότητας, να διατυπωθεί αυτό ρητώς στην υπό εξέταση οδηγία.

Δεν είναι πάντα δυνατόν να εξακριβωθεί με την πρώτη ματιά η θρησκεία ή οι πεποιθήσεις ενός ατόμου, οι ειδικές ανάγκες του, η ηλικία του ή ο γενετήσιος προσανατολισμός του, και εντούτοις οι άνθρωποι κάνουν κάθε είδους εικασίες βάσει της εμφάνισης ή του ονόματος, εικασίες που επίσης μπορεί να οδηγήσουν σε διακρίσεις. Για παράδειγμα, κάποια αγόρια υφίστανται παρενοχλήσεις στο σχολείο επειδή πιστεύεται ότι είναι ομοφυλόφιλοι κι ενώ μπορεί να μην συμβαίνει αυτό. Η εισηγήτριά σας θεωρεί ότι αυτό είναι εξίσου κακό και προτείνει συνεπώς να συμπεριλάβει η παρούσα οδηγία μια ρητή διάταξη, ώστε η νομοθεσία αυτή να καλύπτει και τις διακρίσεις βάσει εικασιών.

Εξαίρεση λόγω ηλικίας

[1] McColgan, Niessen και Palmer: Comparative analyses on national measures to combat discrimination outside employment and occupation, Mapping study on existing national legislative measures - and their impact in - tackling discrimination outside the field of employment and occupation on the grounds of sex, religion or believe, disability, age and sexual orientation, Δεκέμβριος 2006.
[2] Υπόθεση C13-05, πρόταση 43. (Chacón Navas).

Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει μια γενική εξαίρεση για τη διάκριση για λόγους ηλικίας. Το ότι η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τον καθορισμό μιας συγκεκριμένης ηλικίας για την πρόσβαση σε κοινωνικά πλεονεκτήματα, εκπαίδευση και ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες, δεν αλλάζει το γεγονός ότι αυτή η διαφορετική μεταχείριση πρέπει να δικαιολογείται από ένα θεμιτό σκοπό, τα μέσα για την επίτευξη του οποίου πρέπει να είναι τα κατάλληλα και αναγκαία. Η εισηγήτριά σας επιθυμεί να καταστεί τούτο σαφές στην οδηγία.

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Βάσει της πρότασης, οι διαφορές μεταχείρισης για λόγους ηλικίας ή αναπηρίας είναι δυνατόν να επιτραπούν στην περίπτωση χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών όπου η χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την εκτίμηση των κινδύνων βάσει των σχετικών και ακριβών αναλογιστικών ή στατιστικών στοιχείων. Η Οδηγία 2004/113/ΕΚ περιέχει ανάλογη διάταξη, αλλά μαζί με την απαίτηση να δημοσιοποιούνται αυτά τα στοιχεία. Η εισηγήτριά σας προτείνει συνεπώς να συμπεριληφθεί αυτή η απαίτηση και στην υπό εξέταση οδηγία.

Οικογενειακή κατάσταση

Η έκδοση νόμων σχετικά με τον γάμο είναι εκτός πεδίου αρμοδιοτήτων της ΕΕ. Κάθε κράτος μέλος δύναται να νομοθετεί για τον εαυτό του ως προς τις προϋποθέσεις που πρέπει τα άτομα να πληρούν για να συνάψουν γάμο. Όμως, η πρόταση της Επιτροπής θα επέτρεπε επίσης τις διακρίσεις σε ό,τι αφορά τα αναπαραγωγικά δικαιώματα, όπως π.χ. τη στείρωση. Η εισηγήτριά σας το θεωρεί αυτό ανεπιθύμητο και γι΄αυτό υπέβαλε τροπολογία στο κείμενο περιορίζοντας τις εξαιρέσεις.

Εκπαίδευση

Τα σχολεία που στηρίζονται σε ειδικά σύνολα αξιών μπορούν να αρνούνται την εγγραφή σε μαθητές εάν αυτοί δεν είναι πρόθυμοι να ασπασθούν τις ηθικές αξίες και τη δεοντολογία του σχολείου. Τούτο δεν πρέπει να οδηγεί σε διακρίσεις για οποιοδήποτε άλλο λόγο πέρα από τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις. Υπάρχει ήδη ένα άρθρο ισοδύναμου αποτελέσματος στην οδηγία περί ίσης μεταχείρισης στην αγορά εργασίας (Οδηγία 2000/78/ΕΚ).

Αναπηρία (Ειδική ανάγκη)

Για να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση ατόμων με αναπηρίες, δεν αρκεί να απαγορεύουμε τις διακρίσεις. Απαιτούνται και θετικές δράσεις, υπό μορφή μέτρων λαμβανομένων εκ των προτέρων και με την προσφορά των κατάλληλων προσαρμογών. Για παράδειγμα, τα δημόσια κτίρια πρέπει να προσφέρουν πρόσβαση στα αναπηρικά καροτσάκια.

Η εισηγήτριά σας προτείνει να υπάρχουν μόνο δυο τύποι εξαίρεσης από την αρχή της αποτελεσματικής, άνευ διακρίσεων δυνατότητας πρόσβασης. Πρώτον, όταν κάτι τέτοιο θα ήταν παράλογα δαπανηρό. Τα δικαστήρια θα πρέπει κατά περίπτωση να αποφασίζουν εάν αυτό ισχύει ή όχι. Κατά τη λήψη των σχετικών αποφάσεων, πρέπει να ζυγίζονται όλες οι περιστάσεις της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων του μεγέθους του φορέα, των δαπανών και των πιθανών πλεονεκτημάτων μιας καλύτερης πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες. Στις χώρες όπου αυτό αποτελεί ήδη τρέχουσα πρακτική, έχει αποδειχθεί ότι σπάνια το κόστος

είναι ένας παράγοντας. Η δεύτερη εξαίρεση, πρέπει να είναι όταν ένα μέτρο θα απαιτούσε ριζικές αλλαγές στην παρεχόμενη υπηρεσία. Τούτο ισχύει στην περίπτωση που μια παρεχόμενη υπηρεσία γίνεται όντως μια τελείως διαφορετική υπηρεσία.

Αποζημίωση

Το άρθρο 8(2) της Οδηγίας 2004/113/ΕΚ απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί η πραγματική και αποτελεσματική αποζημίωση ή επανόρθωση για απώλειες και ζημίες προκληθείσες ως αποτέλεσμα διακρίσεων. Η εισηγήτριά σας προτείνει να συμπεριληφθεί επίσης αυτή η διάταξη στην υπό εξέταση οδηγία, ώστε οι πολίτες που υποβάλλουν καταγγελίες να επιτυγχάνουν πραγματική επανόρθωση.

Ένας ανεξάρτητος φορέας

Η Επιτροπή προτείνει να έχουν τα κράτη μέλη ένα ή περισσότερους φορείς σε εθνικό επίπεδο για την προαγωγή της ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Η αιτιολογική σκέψη 28 παραπέμπει στις Βασικές Αρχές των Παρισίων του ΟΗΕ σχετικά με το καθεστώς και τη λειτουργία των εθνικών φορέων για την προάσπιση και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η εισηγήτριά σας προτείνει να μνημονευθούν ρητώς μέσα στην οδηγία οι παρεπόμενες αρχές της ανεξαρτησίας και της παροχής των αναγκαίων πόρων.